

Рівненський державний гуманітарний університет
художньо-педагогічний факультет
кафедра театральної режисури

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Семинар з театральної критики
Викладач	Мельничук Олена Миколаївна
Профайл викладача на сайті кафедри	
Е-mail викладача:	m.olena.m333@gmail.com
Посилання на освітній контент в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Консультації	Онлайн-консультації: — обговорення поточних питань по підготовці практичних занять, затвердження теми та форми їх проведення.

2. Опис навчальної дисципліни

BC08 Семинар з театральної критики

кількість кредитів ЄКТС – 4;

кількість годин – 120 годин, у тому числі 40 аудиторних годин, 80 години самостійна робота;

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – 1 семестр, 9 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

«Семинар з театральної критики» належить до вибіркової навчальної дисципліни, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Майстерність актора», «Теорія драми», «Історія театру», «Основи мистецтвознавства/психологія акторської творчості».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Теорія та практика режисерської та акторської діяльності», «Концепції сучасного театального мистецтва/Сучасні напрямки світового театру», «Сучасні проблеми мистецької практики театру», «Європейські режисерські школи», «Семинар з театральної критики», «Історія і теорія акторського мистецтва».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Театральна критика – це, більшою мірою, літературна творчість, що відображає поточну діяльність театру в формі узагальнюючих статей, рецензій на вистави, творчих портретів акторів, режисерів і ін.

Театральна критика пов'язана з літературознавством та літературною критикою, відображає стан естетичної думки епохи і, зі свого боку, сприяє формуванню різних театральних систем. Але більшою мірою театральна критика пов'язана з театрознавством, вона залежить від його рівня і, в свою чергу, дає матеріал для театрознавства, оскільки є більш злободенною і оперативніше відгукується на події театрального життя. Театральна критика є однією із 3 основних галузей дослідження театрознавства.

Глибока обізнаність театрального критика у театрознавстві дає можливість краще та об'єктивніше оцінювати театральні постановки. Предметом оцінювання може стати вистава у комплексі її елементів (сценографія, музичний супровід, хореографія та слово), а також творчий портрет певного театрального діяча.

Театральна критика – здійснює теоритичний та історичний аналіз творів сценічного мистецтва, оцінює їх.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є театральна критика як наука, яка займається тлумаченням і оцінкою творів сценічного мистецтва з точки зору сучасності (в тому числі нагальних проблем суспільного і духовного життя) і особистих поглядів; виявляє і стверджує творчі принципи мистецьких напрямів; чинить активний вплив на театральний процес, а також безпосередньо на формування суспільної свідомості; спирається на мистецтвознавство, теорію і історію літератури, філософію, естетику. Часто носить публіцистичний, політико-злободенний характер, сплітається з журналістикою.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Семінар з театральної критики» є – здобуття студентами-акторами загальних знань з питань театральної критики, формування теоретичного підґрунтя для набуття певних навичок у сфері тлумачення, інтерпретації та оцінювання творів сценічного мистецтва.

5.3. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями навчальної дисципліни «Семінар з театральної критики» є:

- з'ясувати специфіку курсу;
- схарактеризувати театральну критику як явище у художній культурі;
- визначити основні завдання театрального критика;
- з'ясувати поняття: «герменевтика» та «інтерпретація»;
- висвітлити галузі театральної критики;
- окреслити новітні естетичні та жанрово-стильові театральні пошуки.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Семінар з театрознавства» належить до вибіркових дисциплін.

Предметні компетентності: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до самостійної розробки відповідного профілю своєї діяльності художньо-творчого вкладу в створення театральної вистави і ефективної взаємодії з іншими учасниками творчого процесу; здатність виступати консультантом постановочних груп з проблем, які відповідають профілю підготовки; здатність до самостійного виконання наукових досліджень і керівництва окремими етапами (розділами) науково-

дослідних робіт, невеликих дослідницьких проектів, відповідних вибраному профілю підготовки; здатність до авторської критичної діяльності в формі проблемних статей, великих оглядів, книг (розділів книг), до самостійної редакційної роботи, в редакціях періодичних видань мистецтва; до ініціативної участі в розробці перспективних і поточних програм діяльності театральних організацій (репертуарні плани, програми фестивалів, творчих конкурсів); здатність організувати роботу з авторами, які виконують замовлення установ мистецтва, організувати роботу з пропобанди театального мистецтва, в тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету; здатність до виконання управлінських функцій, що відповідають профілю підготовки, в державних і муніципальних органах управління культурою, в театральних організаціях, в творчих спілках та товариствах, в організаціях театральної інфраструктури; здатність викладати дисципліни, пов'язані з історією і теорією театру в освітніх установах України; уміння самостійно підготувати повний комплекс методичних матеріалів до дисциплін, за якими веде педагогічну діяльність.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1.

Театральна критика як фактор впливу на сучасний театральний процес.

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин			Самостійна робота, кількість годин
		лекційні завдання	практичні завдання	лабораторні завдання	
1	<i>Тема 1.</i> Театральна критика як необхідна умова комунікативної взаємодії між театром і глядачем.	2	2		8

2	<i>Тема 2</i> Театральна критика і театральна журналістика.	2	2		8
3	<i>Тема 3</i> Театральна критика як фактор виховання театру і глядача.	2	2		8
4	<i>Тема 4.</i> Професія театрального критика.	2	2		8
5	<i>Тема 5.</i> Театральна критика С. Васильєва (критичні статті).	2	2		8
	Разом за змістовим модулем 1	10	10		40

Змістовий модуль 2.

Вітчизняна театральна критика на сучасному етапі

6	<i>Тема 6.</i> О. Вергеліс, Г. Веселовська (огляд рецензій)	2	2		8
7	С. Максименко, Л. Томенчук (критичні статті)	2	2		8
8	<i>Тема 8.</i> Я. Партола, В. Заболотна, О. Клековкін (критичні публікації)	2	2		8
9	<i>Тема 9.</i>	2	2		8

	А. Липківська, С. Васильєв, А. Підлужна (огляд рецензій).				
10	Тема 10. Кодекс критика	2	2		8
	Разом за змістовим модулем 2	10	10		40
	Разом	20	20		80

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти РДГУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час

Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	40	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка презентації	20	2 рази в семестр	Усний захист
3	Виконання індивідуальних завдань	20	2 рази в семестр	Усне опитування
	Разом	80		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Акторська майстерність корифеїв. – К.: Мистецтво, 1973. – 184 с.
2. Богатирьов О. В. Сценічна педагогіка українського національного театру корифеїв: Лекція. – Рівне: РДІК, 1993.
3. Вахтангов Е. Б. Записки, статті, письма. – М.: искусство, 1960.
4. Вороний М. Твори. – К.: Дніпро, 1990.
5. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера. – М.: Просвещение, 1978.

6. Ершов П. М. Режиссура как практическая психология. – М.: Искусство, 1972.

Допоміжна

1. Кнебель М. О. О том, что мне кажется особенно важным. – М.: ВТО, 1971.
2. Кнебель М. О. Поэзия педагогики. – М.: ВТО, 1976.
3. Лесь Курбас: Статьи, воспоминания о Лесе Курбасе. Литературное наследие. – М.: Искусство, 1988.
4. Лобанов А. М. Документы, статьи, воспоминания. – М.: Искусство, 1980.
5. Мейерхольд В. Э. Статьи. Письма. Беседы: В 2 тт. – М.: ВТО, 1968.
6. Мочалов Ю. А. Композиция сценического пространства. – М.: Просвещение, 1981.
7. Станиславский К. С. Собр. соч.: В 8 тт. – М.: Искусство, 1953-1958.
8. Товстоногов Г. А. Зеркало сцены: В 2 тт. – Л.: Искусство, 1980.
9. Товстоногов Г. А. Беседы с коллегами. – М.: ВТО, 1988.
10. Чехов М. А. Литературное наследие: В 2 тт. – М.: Искусство, 1986.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видам контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та лабораторних занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему, презентація тощо та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді); рубіжний контроль (контрольна робота у письмовій формі) – 20 балів; підсумковий контроль, (залік в усній формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав)

менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня підсумкової контрольної роботи.

9. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на практичних та лабораторних заняттях, під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, підготовка а проведення художньо-масового дійства, заохочення до науково-дослідної роботи.

10. Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.